

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **L.K.**, bývajúceho v B., zastúpeného JUDr. Z.K., advokátkou v B., proti odporcovi **D.**, s.r.o., so sídlom O., IČO: X., **o zaplatenie 78 900,- Sk s príslušenstvom**, ktorá vec je vedená na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 12 Cb 134/2008 a na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 12 Co 78/2009, o námietke zaujatosti sudcov Krajského súdu v Banskej Bystrici, takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Krajského súdu v Banskej Bystrici JUDr. Slavoj Sendecký, JUDr. Štefan Huljak, JUDr. Mária Rišiaňová, JUDr. Ferdinand Zimmermann, JUDr. Mária Podhorová, Mgr. Ema Novodomcová, Mária Biroščáková, JUDr. Oľga Maľová, JUDr. Jozef Hrabovský, JUDr. Zita Nagypálová, JUDr. Danica Kočičková, JUDr. Ján Škvarka, JUDr. Ján Bobor, JUDr. Miroslav Klátik, JUDr. Alena Križanová, JUDr. Daniela Maštaliřová, JUDr. Eva Michalcová, JUDr. Miroslava Púchovská, JUDr. Miriam Sninská, JUDr. Eva Źeleznřiková, JUDr. Ľubomír Gago, JUDr. Alena Antalová, JUDr. Drahomira Dibdiaková, doc. JUDr. Milan Źurica PhD., JUDr. Eva Kmeřová, JUDr. Jana Novotná **s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 12 Co 78/2009 (vec Okresného súdu Źiar nad Hronom sp. zn. 12 Cb 134/2008).

Sudcovia Krajského súdu v Banskej Bystrici Mgr. Magdaléna Škorpilová, JUDr. Janka Pristavková, JUDr. Peter Priehoda, JUDr. Jaroslav Mikulaj, Mgr. Štefan Baláž, JUDr. Marta Kuchelová, JUDr. Milada Dzurořková, JUDr. Ing. Ján Gandžala, JUDr. Ľudovít Bradáč, JUDr. Jarmila Badřiková, JUDr. Drahomira Mikulajová, JUDr. Milan Segeč, JUDr. Eva Valenčřiková, Mgr. Ivana Datlová, Mgr. Alojz Palaj, JUDr. Ján Deák, Mgr. Rudolf Źurta, JUDr. Jozef Mikluř, Mgr. Ján Bednár, JUDr. Jozef Ryant, JUDr. Štefan Novák, JUDr. Juraj Babjak, JUDr. Peter Chovanko a JUDr. Jana Hullová **n i e s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 12 Co 78/2009 (vec Okresného súdu Źiar nad Hronom sp. zn. 12 Cb 134/2008).

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Banskej Bystrici, ktorému bola vec predložená na rozhodnutie o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 12 Cb 134/2008-80 zo dňa 13. novembra 2008, ju predložil na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky z dôvodu svojej zaujatosti pre priateľský alebo kolegiálny vzťah viacerých sudcov odvolacieho súdu k manželke navrhovateľa JUDr. A.K., ktorá pôsobí ako sudkyňa na tomto súde. Navrhovateľ je manželom ich kolegyne na Krajskom súde v Banskej Bystrici, majú k nemu tiež priateľský vzťah a cítia sa byť vo veci zaujatí.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd nadriadený Krajskému súdu v Banskej Bystrici (§ 16 ods. 1 O.s.p.) posudzoval opodstatnenosť uvedenej námietky z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Vychádzal pritom z ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaniu veci, k nezaujatému prístupu k účastníkom alebo ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu, sledovanému uvedeným ustanovením, zodpovedá aj právna úprava skutočností, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu a to: 1. k veci, v rámci ktorého by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci, alebo 2. k účastníkom konania, ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, alebo 3. k zástupcom účastníkov konania (ktorý by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod 2.).

Pokiaľ ide o existenciu takéhoto právne relevantného pomeru u sudcov Krajského súdu v Banskej Bystrici, títo zhodne s výnimkou Mgr. Magdalény Škorpilovej, JUDr. Janky Prístavkovej, JUDr. Petra Priehodu, JUDr. Jaroslava Mikulaja, Mgr. Štefana Baláža, JUDr. Marty Kucbelovej, JUDr. Milady Dzuroškovej, JUDr. Ing. Jána Gandžalu, JUDr. Ľudovíta Bradáča, JUDr. Jarmily Badíkovej, JUDr. Drahomíry Mikulajovej, JUDr. Milana Segeča, JUDr. Evy Valeníčkovej, Mgr. Ivany Datlovej, Mgr. Alojza Palaja,

JUDr. Jána Deáka, Mgr. Rudolfa Ďurta, JUDr. Jozefa Mikluša, Mgr. Jána Bednára, JUDr. Jozefa Ryanta, JUDr. Štefana Nováka, JUDr. Juraja Babjaka, JUDr. Petra Chovanka, a JUDr. Jany Hullovej deklarovali svoju zaujatosť pre priateľský alebo kolegiálny vzťah k manželke navrhovateľa JUDr. A.K. alebo navrhovateľovi. V takomto prípade bolo potrebné zohľadniť, že sami títo sudcovia potvrdili existenciu vzťahu k účastníkovi konania, ktorý ustanovenie § 14 ods. 1 O.s.p. považuje za právne relevantný. Ich vyjadrenia o ich zaujatosti Najvyšší súd Slovenskej republiky rešpektoval a v dôsledku toho rozhodol, že sudcovia uvedení v prvom odseku výroku tohto rozhodnutia, sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania tejto veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nevyhlásil z prejednávania a rozhodovania v predmetnej veci sudcov Krajského súdu v Banskej Bystrici Mgr. Magdalénu Škorpilovú, JUDr. Janku Prístavkovú, JUDr. Petra Priehodu, JUDr. Jaroslava Mikulaja, Mgr. Štefana Baláža, JUDr. Martu Kucbelovú, JUDr. Miladu Dzuroškovú, JUDr. Ing. Jána Gandžalu, JUDr. Ľudovíta Bradáča, JUDr. Jarmilu Badíkovú, JUDr. Drahomíru Mikulajovú, JUDr. Milana Segeča, JUDr. Evu Valenčíkovú, Mgr. Ivanu Datlovú, Mgr. Alojza Palaja, JUDr. Jána Deáka, Mgr. Rudolfa Ďurta, JUDr. Jozefa Mikluša, Mgr. Jána Bednára, JUDr. Jozefa Ryanta, JUDr. Štefana Nováka, JUDr. Juraja Babjaka, JUDr. Petra Chovanka a JUDr. Janu Hullovú vzhľadom k tomu, že u nich nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by takýto postup odôvodňovali.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z obsahu spisu a ani z vyjadrenia týchto sudcov Krajského súdu v Banskej Bystrici nezistil žiadne také skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť pochybnosť o ich nezaujatosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti poukazuje na tú skutočnosť, že sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy je povinný vykladať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia v zmysle § 2 ods. 2 zák. č. 385/2000 Z.z. v znení zmien a doplnkov. Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu, keď výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov, ktoré však neboli v prejednanom prípade u sudcov uvedených v druhom odseku výroku tohto rozhodnutia naplnené.

Súčasťou základného práva na prejednanie veci pred nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nie je povinnosť súdu vyhovieť návrhu účastníka súdneho konania, ktorý podal takýto návrh podľa § 15a O.s.p. a vylúčiť označeného sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania veci pre zaujatosť. Tak isto nie je povinnosťou nadriadeného súdu nevyhlúčiť sudcu postupom podľa § 15 O.s.p. v každom konaní, v ktorom vec predloží predseda súdu na rozhodnutie z dôvodu, že nie je dôvod pochybovať o nezaujatosti sudcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné poukázať na to, že zákon v § 14 ods. 1 O.s.p. spája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti [viď tiež zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorých spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná ("justice must not only be done, it must also be seen to be done")], nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo. Z vyššie uvedeného vychádza aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá rozoznáva subjektívne hľadisko nestrannosti sudcu, zahrňujúce osobné presvedčenie a správanie sudcu vo veci a hľadisko objektívne, založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností o zaujatosti sudcu (napr. Saraiva de Carvalho proti Portugalsku, 1994, Gautrin a ďalší proti Francúzsku, 1998). Preto k vylúčeniu sudcov z prejednávania a rozhodovania veci môže dôjsť len vtedy, keď ich vzťah k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom dosiahne takú intenzitu, že nebudú schopní nezávisle a nestranne rozhodovať (II. ÚS 105/01, Sbíрка nálezů a usnesení ÚS ČR, sv. 23, nález č. 98, str. 11).

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že sudcovia Krajského súdu v Banskej Bystrici uvedení v druhom odseku výroku tohto uznesenia nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania danej veci.

Keďže vzhľadom na rozsah, v akom boli sudcovia Krajského súdu v Banskej Bystrici vylúčení (nevyhlúčení) z prejednávania a rozhodovania veci, je zrejmé, že z jeho sudcov možno vytvoriť senát, ktorý by vec posúdil. Preto nebolo potrebné aplikovať ustanovenie § 12

ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého ak nemôže príslušný súd o veci konať, pretože jeho sudcovia sú vylúčení (§ 14), musí byť vec prikázaná inému súdu toho istého stupňa.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 11. júna 2009

JUDr. Vladimír M a g u r a, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková